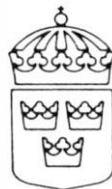

Motion till riksdagen

1988/89:Jo57

av Karl Erik Olsson m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:140 om reglering
av priserna på jordbruksprodukter, m.m.

Mot.
1988/89
Jo57—60

Inledning

Grundvalarna för den hittillsvarande jordbrukspolitiken är idag föremål för ett förändringsarbete, såväl på det nationella som det internationella planet.

Internationellt har inom GATT en tillfällig kompromissuppgörelse om frysta producentpriser nåtts i avvaktan på ett mer långsiktigt avtal. Den nu nådda uppgörelsen skall gälla fram t o m december 1990. Det är ett svårtolkat avtal som upplevs och behandlas olika i de berörda länderna. Sverige måste därför avvakta med att dra långtgående slutsatser för vår egen jordbrukspolitik, i annat fall kan resultatet bli detsamma som vid en ensidig avreglering.

Nationellt har tillsatts en parlamentarisk arbetsgrupp som i forcerat tempo skall utforma förslag till en ny livsmedelspolitik att gälla från 1 juli 1990. Regeringen agerar nu, baserat på GATT-avtalet, i en riktning som snabbt avvecklar de hittillsvarande formerna för jordbrukspolitiken. Det gäller såväl kostnadskompensation till näringen som stöd till konsumenterna i form av livsmedelssubventioner.

Årets jordbruksprisförhandlingar blev aldrig avslutade. Förhandlingarna strandade. Det är beklagligt att en samförståndslösning inte kunde nås. Jordbruksnämnden lade fram ett eget förslag utan att ha stöd av de förhandlande parterna. GATT-uppgörelsen följde sedan. Regeringen lägger nu fram ett förslag till prisreglering grundat på jordbruksnämndens förslag och anpassat till GATT-uppgörelsen. Jordbruksnämnden bör i samförstånd med näringen närmare utforma fördelning och detaljer kring utbetalningen av kompensationsbeloppet.

Regeringen uppvisar tendenser till att övertolka GATT-avtalet. Viljan att stå fast vid inhemska uppgörelser är inte lika stor. Detta agerande ger upphov till ett såväl sakpolitiskt som tidsmässigt tomrum. Sakpolitiskt så till vida att en osäkerhet uppkommer om regeringen står fast vid de jordbrukspolitiska mål som riksdagen fastlagt. Tidsmässigt därför att provisoriska lösningar för kostnadskompensation till näringen måste tillgripas innan en ny livsmedelspolitik lagts fram.

Sammantaget innebär regeringens handlande att en stor oro sprids inom det svenska jordbruket.

Centerns utgångspunkter

Mot. 1988/89
Jo57

Centern har i partimotion 1988/89:JoU239 angett ett antal uppgifter för jordbruket och för samhället inför den kommande utvecklingen.

I vår motion 1988/89:Fi29 angav vi vår syn på de jordbrukspolitiska målen som vi vill värna och utveckla.

Beredskapsmålet

Det har rått stor enighet om detta i 1985 års beslut, "att trygga vår livsmedelsförsörjning såväl i fred som under avspärning och krig".

Vi vill också särskilt fästa uppmärksamhet på en ny aspekt på beredskapsmålet. Dagens miljösituation i världen, med storskalig miljöförstörelse genom förorening, förgiftning och klimatpåverkan kan snabbt leda till att ekosystemets långsiktigt uthålliga produktionsförmåga inte kan upprätthållas. Därför bör ett framtida beredskapsmål även innefatta en beredskap med hänsyn till en förändrad miljö- och naturresssituation.

Konsumentmålet

— livsmedel av bra kvalitet till rimliga priser.

Då råvarukostnaderna endast svarar för en mycket liten del av livsmedlens slutpris kan inte särskilt mycket åstadkommas genom ett sänkt pris till producenten.

I såväl förädlings- som grossistleden finns en betydande koncentration och i detaljhandelsledet en överetablering. Dessa förhållanden kan medverka till att priserna inte alltid begränsas så långt som möjligt.

Vi anser att som ett delmål i konsumentmålet bör ett folkhälsomål formuleras. Därigenom skulle det bli lättare att utforma kvalitetskriterier och även gå in på huruvida livsmedelsproduktionen motsvarar den kost som människor borde äta.

I samband med en ökad internationell integration och en ökad frihandel med livsmedel framstår livsmedelskontrollen av import som alltmer angelägen. Det är därför ett angeläget konsumentintresse att livsmedel som producerats på ett i Sverige förbjudet sätt inte får importeras.

Inkomstmålet

Det är mest lämpligt att bedöma jordbrukarna som företagare. Så länge jordbrukarnäringen på något sätt är reglerad, och det lär den förbli under överskådlig tid, måste emellertid ett inkomst- eller lönsamhetsmål uppställas. Jordbrukaren har rätt att kräva såväl en rimlig långsiktig förräntning på det investerade kapitalet som en rimlig ersättning för det arbete som utförs.

Det regionalpolitiska målet

Jordbruket utgör stommen i glesbygdens näringsliv. Därför måste jordbruket i vissa delar av landet kompenseras för högre kostnader och lägre avkastning.

Det vore av stort värde om olika regionalpolitiska insatser kunde samordnas. Därför skulle det te sig fördelaktigt om det regionalpolitiska stöd som jordbruket kan behöva kunde utgå — som en del av en samlad regionalpolitik.

Mot. 1988/89
Jo57

Miljömålet

— med långsiktiga naturresssynpunkter.

Det råder idag stor politisk enighet om att jordbrukets miljöproblem måste åtgärdas. Rätt utvecklad odlingsteknik möjliggör ett miljövänligt och högproduktivt jordbruk.

Det är även angeläget att göra det möjligt för alternativa odlingsmetoder att utvecklas och öka i omfattning.

Det är viktigt att jordbrukspolitiken medverkar till att odlingslandskapet så långt möjligt bevaras.

Jordbruket kan också mycket snart bli en väsentlig kraft i miljöarbetet och medverka till att lösa miljöproblem på andra håll i samhället. Sålunda kan jordbruket producera råvaror som är förnybara och miljövänliga för att ersätta miljöskadliga och ändliga råvaror som t ex kol, olja och uran. Dessa nya råvaror har ett stort intresse både i energisektorn, för massproduktion och i den kemiska industrin. Det är angeläget att regering och riksdag snarast kommer till beslut avseende de ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken som skulle göra dessa miljövänliga jordbruksråvaror mer ekonomiskt konkurrenskraftiga.

Regeringens framtidssyn

Regeringens grundsyn på lantbrukets roll i samhället framskymtar i vad som i propositionen sägs om att "dagens jordbrukspolitik bidrar till inflation och begränsar tillväxtmöjligheterna i den svenska ekonomin." Strukturrationaliseringen inom lantbruket har, framför allt under de senaste decennierna, varit kraftig. Få näringar har haft en högre produktivitetsutveckling än jordbruket under dessa decennier. De av riksdagen fastlagda jordbrukspolitiska målen innebär att ytterligare strukturrationalisering i producentledet inte är önskvärd. Det regionalpolitiska målet för jordbruket skall stå fast och därför finns ingen arbetskraftsreserv att tillgå inom jordbruksnäringen.

Jordbrukets del av konsumentprisindex under föregående år uppvisade en långsammare ökningstakt än genomsnittet i indexkorgen. Jordbruket bidrog alltså till en lugnare inflationsutveckling.

GATT och den internationella avregleringen

Internationell avreglering är viktig för att få till stånd en sundare världsmarknad. Höga gränsskydd ger en defensiv inhemsk politik. Avregleringen måste dock tillgå så att länderna håller jämna steg i processen. Internationell avreglering får inte användas som ett inrikespolitiskt instrument. Därför måste de svenska förhandlarna företräda producent-, konsument- och

samhällsintresset med samma intensitet. Avregleringen ställer krav på en offensiv inhemsk jordbrukspolitik. Näringslivet behöver tid för omställning till förändrade förhållanden. Lantbruket måste inriktas mot sådan produktion som vi har de bästa förutsättningarna för. En öppnare marknad ställer krav på långsiktiga och likvärdiga spelregler för import och inhemsk produktion.

GATT-rundans långsiktiga syfte är att skapa en väl fungerande marknad. För att uppnå detta på livsmedelsområdet avser man att sänka stödet till jordbruket. GATT räknar dock med att särskilda motiv även fortsättningsvis kommer att vidhäfta jordbrukspolitikerna. Sådana särskilda motiv är t ex försörjningssäkerhet, regionala, sociala och miljöhänsyn. De fortsatta förhandlingarna kommer att behandla sådana särskilda motiv och man syftar också till en uppgörelse om nya stödformer inför framtiden. I regeringens proposition nämns detta faktum, men olikt vad som är fallet när det gäller frysning och neddragning av stödnivåerna, drar regeringen inga slutsatser av detta.

Den nu nådda uppgörelsen inom GATT måste dock tolkas med försiktighet. Den är resultatet av en kompromiss syftande till att skapa arbetsro inför fortsatta förhandlingar, knappast en uppfordran till en förtida neddragning av gränsskydd och subventioner. Regeringen anför i propositionen apropå den parlamentariska arbetsgruppens arbete, att någon ensidig svensk neddragning av gränsskydd inte är aktuell. Centern noterar denna inställning med tillfredsställelse.

De svenska livsmedelsöverskotten har under de senaste åren framgångsrikt nedbringats. Det svenska lantbruket bör på lämpligt sätt få räkna sig detta tillgodo. Detta är också något som medges i den nu nådda GATT-överenskommelsen. Där sägs att: "Åtgärder som bidrar positivt till reformprogrammet och som vidtagits efter Punta del Este-deklarationen får tillgodoräknas."

Delat ansvar för överskottsarealen

Den förda jordbrukspolitikerna i Sverige och omvärlden har bäddat för de överskottsproblem som jordbruket brottats med under senare år. I 1985 års jordbrukspolitiska beslut fastslogs helt naturligt att samhället har ett delansvar för överskottsarealen. Näringslivet har de senaste åren underkastat sig ett omställningsprogram och själv stått för merparten av omställningskostnaderna. Produktionen är nu i balans vad gäller såväl mjölk som kött. Spannmålsöverskottet har drastiskt sjunkit. Regeringen lönar emellertid näringslivet illa för dessa insatser. Som ovan sagts bör näringslivet få räkna överskottsminskningen tillgodo.

Tvåprissystemet för mjölk avskaffas den 30 juni i år. Samtidigt skall enligt regeringens förslag i kompletteringspropositionen mjölksubventionerna avskaffas. Detta kan leda till ökad produktion och minskad konsumtion. En inkonsekvent politik från regeringens sida riskerar således medföra nya överskott. Lägre producentpriser, dvs försämrade lönsamhet, hotar för näringslivet trots att konsumentens pris stiger i butiken på grund av regeringens

åtgärder. Mjölkproduktionen är ryggraden i familjejordbruket i skogs- och mellanbygder och en förutsättning för att "hela Sverige skall leva".

I 1985 års jordbrukspolitiska beslut slås fast att staten har ett delansvar för den s k överskottsarealen. Under en period av fem år skulle, slogs det fast, produktionen ställas om mot minskade spannmålsöverskott. Näringen skulle stå för 60 % av kostnaderna för överskottsarealen och staten för 40 %.

1987 infördes en trädesersättning och 1988 programmet "Omställning -90". Resultatet har varit gott. Föredragande statsråd är emellertid inte beredd att föreslå en fortsättning på omställningsprogrammet. I propositionen anförs endast att den femåriga övergångsperioden löper ut regleringsåret 1989/90, att en ny livsmedelspolitik bör börja genomföras under påföljande år samt att regeringen av dessa skäl inte har för avsikt att förlänga omställningsprogrammet.

Spannmålsöverskotten har väsentligt nedbringats till följd av omställningsprogrammet. Näringen har tagit ett betydande ansvar för att nedbringa de gemensamma samhällskostnaderna. Överskott kvarstår dock. De är till stor del en följd av den jordbrukspolitik som förts. Riksdagen bör därför redan nu ta ställning för ett fortsatt statligt delansvar för den s k överskottsarealen och deltagande i omställningsarbetet. Utformningen av detta arbete bör beslutas vid en senare tidpunkt bl a med beaktande av parlamentarikergruppens arbete. Detta bör ges regeringen till känna.

Kostnaderna för 1988 års spannmålsöverskott fördelades av staten utan samråd med näringen. Detta är inte tillfredsställande. Delansvaret för 1989 års skörd måste bestämmas genom överläggningar mellan parterna. En utgångspunkt måste vara att statens ansvar beräknas utifrån faktiska kostnader för överskottet, inte från teoretiskt framräknade siffror. Den bedömning som görs i föreliggande proposition tyder dessvärre inte på en förändrad attityd från regeringens sida till statens delansvar.

Åkern som produktionsresurs måste tillvaratas. Spannmålsproduktionen skulle kunna bringas i balans genom att den s k överskottsarealen utnyttjades för alternativa grödor. Produktion av energiskog och annan biomassa från jordbruksgrödor kan liksom spannmålsbaserad etanolproduktion minska vårt externa energiberoende. Odling av proteingrödor såsom ärtor och proteinfoder i form av vall kan minska behovet av importerat djurfoder. Fibergrödor såsom luzern, lin, vissa gräsarter m m kan bli råvara till industrin. Möjligheterna finns således. Samhället måste dock medverka till att skapa en marknad för den alternativa produktionen. Detta bör ges regeringen till känna.

Prisregleringen 1989/90

Efter det att årets jordbruksförhandlingar strandat lade jordbruksnämnden fram ett förslag till regeringen om prisreglering för nästkommande regleringsperiod. Kompensationsbeloppet till lantbruket var i förslaget 1170 miljoner kr. Det var tänkt att uttas som prishöjningar.

Med anledning av GATT-uppgörelsen föreslår nu regeringen istället att samma summa (1170 miljoner kr) tillförs lantbruket men i former som enligt regeringens terminologi är förenliga med den nådda överenskommelsen

inom GATT. Kompensationen får, i konsekvens med GATT-uppgörelsen, inte vara produktionsstimulerande och därmed handelssnedvridande. Fördragande statsråd anför därför att kompensationen skall ges genom ett bidrag som fördelas per djur av olika slag, alternativt per hektar av berörda prisreglerade grödor.

Kompensationsbeloppet skall i huvudsak finansieras med tillgängliga införelavgiftsmedel samt resterande del med budgetmedel. Regeringen föreslår att kompensationen skall delas upp på två utbetalningar dels vid årsskiftet 89/90 med 620 miljoner kr, dels 30 juni 1990 med 450 miljoner kr. 100 miljoner kr avsätts för diverse ändamål bl a genom en låginkomstsatsning och genom att skördekadefonden tillförs ytterligare medel. Jordbruksnämnden som har regeringens uppdrag att närmare utforma fördelning och detaljer kring utbetalningen bör göra detta i samförstånd med näringen. Detta bör ges regeringen till känna.

Fördragande statsråd anför att kompensationsbeloppet inte får vara produktionsstimulerande och därför måste grundas på en historisk bas. Uppgifter från 1988 skall därför användas.

Statsrådet anför vidare att den nu föreslagna metoden för kostnadskompensation är en provisorisk och tillfällig lösning för regleringsåret 1989/90. Förslaget skall inte föregripa det långsiktiga reformarbetet och inte vara prejudicerande för detta. Centern vill instämma i och understryka detta. Den föreslagna metoden för kompensation till lantbruket kan enligt centerns mening ej uppfattas som accepterande av nya principer utan endast som ett provisorium.

Vissa frågor med anledning av den föreslagna kostnadskompensationen måste lösas. Det gäller bland annat nystartade lantbrukares kostnadsersättning. Höga initialkostnader medför en kärv ekonomisk situation för flertalet nystartade lantbruksföretag. Därför måste nystartade lantbrukare tillförsäkras en ersättning likvärdig med övriga aktiva brukares.

Kostnadskompensationen skall enligt regeringens förslag alltså uppdelas på två tillfällen. Regeringen anför inget egentligt motiv för detta. Tvärtom anför man att jordbruksnämnden bör sträva efter ett så flexibelt och administrativt enkelt system som möjligt. Detta talar för att kostnadskompensationen utbetalas vid ett enda tillfälle. Regeringen bemyndigar dock jordbruksnämnden att göra "de anpassningar som kan behövas". När sålunda regeringen anför två utbetalningstillfällen såsom lämpliga bör i alla händelser en tilläggskompensation för inflationsutvecklingen ges. Denna skall baseras på de nominella utbetalningsbeloppen och beräknas från ingången av regleringsåret till respektive utbetalningstillfälle. Detta bör ges regeringen till känna.

Ett nytt förhandlingssystem och en ny form av kompensation till lantbruket för ökade kostnader måste till inför regleringsåret 1990/91. Grunden för ett nytt prisregleringssystem måste vara rimlig företagsekonomisk lönsamhet för lantbruket. Kompensationen måste knytas till någon form av insats från den enskilde brukaren.

Att hålla kulturlandskapet öppet är en önskan från såväl flertalet medborgare som samhället. Det är samtidigt ett arbete och medför kostnader för lantbruket. Samhället bör därför ersätta aktiva brukare för detta arbete.

Socketbetsproduktionen skall enligt regeringens förslag ersättas med 64,5 miljoner kr under regleringsåret. Socketbetsarealen föreslås minska och uppgå till högst 50 160 ha. Syftet med denna minskning är enligt regeringen att ett importutrymme på 10—15% på sikt skall uppnås. Regeringen anför vidare att kontraktsvillkoren bör utformas så att socketbetsodlingens geografiska utbredning "i huvudsak" består under året. Regeringen anger dock att bruksstrukturen "kan komma att ändras".

Centern finner inga skäl att minska landets självförsörjningsgrad av socker. Självförsörjningsgraden bör uppgå till 95% vilket också tidigare utredningar förordat. Socketbetsproduktion har också miljöfördelar genom att åkermarken är bevuxen under en längre tid. Socketbetsodlingens geografiska utbredning skall bestå. Förändringar i odling och bruksstruktur måste, om förändringar skall företas, föregås av en ordentlig strukturutredning. Vad som ovan sagts bör ges regeringen till känna.

Minskade regleringar

Äggöverskottet är idag stort. Det är rimligt att ett arbete inleds för att reducera överskotten. Vid nuvarande överskottssituation är dock de hittillsvarande regleringarna nödvändiga instrument för produktionsanpassning. Vi kan därför inte biträda propositionens förslag om borttagande av storproduktionsavgiften, inte heller kan vi biträda förslaget att reducera Svensk ägghandels medel för överskottsfinansiering.

Vad avser den obligatoriska kvalitetskontrollen vid export samt den statliga regleringen av verksamheten vid KMÄ och Svenska konservkontrollen anser centern att inga förändringar får beslutas förrän regeringen i överläggningar med KMÄ och kontrollrådet kommit fram till en lämplig organisation.

Stöd till jordbruket i norra Sverige

Prisstödet till Norrlandsjordbruket skall enligt regeringens förslag fördelas på samma sätt som kostnadskompensationen i prisregleringen. Stödet bör således fördelas som ett bidrag per djur. Vad centern anför beträffande prisregleringen gäller i tillämpliga delar även prisstödet.

Centern anser den föreslagna nivån om 55 miljoner kr vara otillräcklig. Statens jordbruksnämnd har vid beräkningarna som legat till grund för den föreslagna uppräknigen av stödet inte beaktat kostnaden för egen produktion av foderspannmål. Sådan produktion åsamkar jordbruket i norra Sverige merkostnader vid en jämförelse med t ex Mellansverige. Centern föreslår en uppräknig av prisstödet med foderspannmålen beaktad, med på 156 miljoner kr eller 101 miljoner kr mer än regeringen anvisar. Jordbruksnämnden bör få i uppdrag att fördela den föreslagna uppräknigen. Nämnden bör också ges i uppdrag att se över områdesgränserna för att åstadkomma mjukare steg mellan geografiska områden än vad som föreligger idag. Vad som i detta stycke anförts bör ges regeringen till känna.

Jordbruksnämnden har lämnat ett förslag om inrättandet av ett nyetable-ringsstöd för stöd till jordbruket i framför allt norra Sverige. Regeringen vill

inte biträda jordbruksnämnden under hänvisning till den parlamentariska arbetsgruppens arbete. Centern anser att den svaga nyrekryteringsituationen motiverar att ett nyetableringsstöd införs i norra Sverige utan dröjsmål. Detta bör ges regeringen till känna.

När det gäller det särskilda åtgärdsprogrammet för jordbruket i norra Sverige anser lantbruksstyrelsen att detta bör tillföras 100 miljoner kr för nästa budgetår. Föredragande statsråd har emellertid endast föreslagit att programmet tillförs 45 miljoner kr.

Åtgärdsprogrammet har hittills anvisats 200 miljoner kr för ett treårigt åtgärdsprogram. Syftet med programmet är att stödja uppkomsten av kombinationsföretag där jordbruk ingår som en del. Centern ser ingen anledning att nu skära ner stödet i förhållande till de föregående åren. Det är tvärtom i nuvarande situation viktigt att aktivt verka för kombinationsjordbruken. Detta anförs också av föredragande statsråd som dock anser att alternativ till den traditionella jordbruksdriften måste prioriteras. De föreslagna medlen bör därför enligt propositionens förslag inte få användas för traditionella jordbruksinvesteringar.

Det är riktigt som anförs att övervägande delen av de medel som hittills utbetalats gått till traditionella jordbruksinvesteringar. Jordbruket är dock oftast basen i de s k kombinationsföretagen. Att stimulera till start av alternativ till traditionell drift tar dessutom tid varför den hittillsvarande utvecklingen inte kan anses onaturlig. Andelen stöd till kompletterande verksamhet har dessutom ökat under senare delen av åtgärdsprogrammet. Regeringen anser på de grunder man anför att 45 miljoner kr är tillräckligt. Centern anser att det särskilda stödet även fortsättningsvis måste uppgå till 100 miljoner kr för budgetåret. Inga restriktioner beträffande medlens användning bör utfärdas. Detta bör ges regeringen till känna.

Användning av genteknik vid växtodling

Centern har i en omfattande motion om bioteknik bl a föreslagit en sammanhållen strategi för samhällets hantering av biotekniken. Vi föreslår bl a:

- en särskild biotekniklag
- en bioteknikinspektion
- förbud mot patentering av genetiskt modifierat material

I avvaktan på en sammanhållen strategi på bioteknikområdet föreslår vi:

- förbud mot tillämpad insprutning av tillväxthormon i djur
- förbud mot tillämpad embryoöverföring
- förbud mot frisläppande av genetiskt modifierade mikroorganismer

Riksdagens jordbruksutskott har beslutat remittera motionen till ett stort antal myndigheter och organisationer. Det är bra att utskottet nu på detta sätt ger bioteknikfrågorna en grundlig behandling.

Centern väckte under 1988 motioner med liknande krav. Hybrid DNA-delegationen efterlyste i en skrivelse till regeringen en analys av om den befintliga lagstiftningen täckte spridning i naturen av genetiskt manipulerade organismer. Detta efter att naturvårdsverket hade tillskrivit nämnden

och efterlyst åtgärder. På samma sätt har kemikalieinspektionen framställt krav på regeringen om förhandsgranskning av biologiska bekämpningsmedel och en analys av vilken lagstiftning som gäller inom deras myndighetsområde. Men regeringen har varit passiv, samtidigt som utveckling på bioteknikområdet har skett snabbt.

Regeringen konstaterar i propositionen att: "Någon samlad lagstiftning som reglerar användningen av genteknik eller av gentekniskt modifierat material finns inte i Sverige."

Regeringen föreslår nu istället att riksdagen ska bemyndiga regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att få meddela föreskrift om förbud mot eller villkor för användning av genteknik på växter, gentekniskt modifierade växter och av gentekniskt modifierade organismer vid växtodling. En departementsutredning har nyligen tillsatts med uppgift att göra en översyn av forskning och användning av genteknik på djur och växter.

Biotekniken kommer att kunna innebära en revolutionerande förändring av samhället. Det gäller inte minst inom växtodling, djurhållning och för miljön. Centern ser många positiva möjligheter som skapas genom denna teknik, men samtidigt finns många risker som kan få omfattande och oreparabla effekter.

Vi anser att det är viktigt att samhället har en sammanhållen strategi för biotekniken. Vi anser i likhet med tidigare krav att en utredning om samhällets hantering av hela bioteknikområdet bör tillsättas. Det är viktigt att samhället bygger upp kunskap och normer på bioteknikområdet, innan eventuella tillstånd kan ges till tillämpning på växter, djur och mikroorganismer. I avvaktan på tillkomsten av en biotekniklag anser vi inte, som föreslås i propositionen, att det är acceptabelt att bemyndiga regeringen att kunna ge tillstånd till eller villkor för användning av genteknik. Den samlade bedömning som nu sker med anledning av centermotionen är nödvändig för att ett helhetsgrepp ska kunna tas. Regeringens framlagda förslag är brådstörtat och riskerar att skapa ett lappverk, istället för en sammanhållen strategi och lagstiftning. Regeringen borde avvakta den utredning som man nyligen tillsatt och inte minst den pågående riksdagsbehandlingen.

Som centern tidigare har påpekat saknas myndighetsorganisation på bioteknikområdet. Hybrid DNA-delegationen som regeringen hänvisar till saknar såväl befogenheter som resurser att fungera som myndighet, eftersom den enbart har en rådgivande roll. Den utredning som centern föreslagit bör tillsättas, måste få i uppgift att lämna förslag till myndighetsorganisation.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett fortsatt statligt delansvar för den s.k. över-skottsarealen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åkermarken som produktionsresurs,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fördelning av kompensationsbeloppet,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inflationsuppräknig av kostnadskompensationen,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande sockerbetsproduktionen,

6. att riksdagen beslutar avslå regeringens förslag beträffande avveckling av storproduktionsavgiften inom äggproduktionen,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om överläggningar med KMÄ och kontrollrådet,

8. att riksdagen anslår 156 milj. kr. till uppräknig av prisstödet till jordbruket i norra Sverige, en ökning med 101 milj. kr.,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nyetableringsstöd,

10. att riksdagen anslår 100 milj. kr. till det särskilda åtgärdsprogrammet för jordbruket i norra Sverige, en ökning med 55 milj. kr.,

11. att riksdagen avslår regeringens förslag till bemyndigande på genteknikområdet.

Stockholm den 9 maj 1989

Karl Erik Olsson (c)

Lennart Brunander (c)

Stina Gustavsson (c)

Karin Starrin (c)

Sven-Olof Petersson (c)